

VISIE

40

'Bid met je neus
en proef de Heer'

48

Kefah start
nieuw seizoen
Mijn vlakke land

24

Ron toverde zijn kas om tot volkstuin

'Iets zien groeien geeft
zo'n goed gevoel'

eo

Volkstuinen in Almeerse kas:

'Als ik hier eenmaal ben, wil ik niet meer weg'

Wroeten in de aarde, zaadjes planten en in een volgend seizoen letterlijk de vruchten ervan plukken. In Almere gaan volkstuinters helemaal los op hun eigen stukje aarde. De ene tuin groeit nog wilder dan de andere. Eén groot verschil met andere volkstuinen: deze bevindt zich in een kas van dik tweeënhalve hectare groot.

Buiten barst het herfstige weer los. Er vallen dikke regendruppels op het dak en de wind raast langs de ramen. Maar binnen in de warme kas van Ron van der Zwet merk je daar bijna niks meer van. Ron, van origine rozenkweker, wilde iets anders met zijn kas. In 2012 kwam hij als eerste in Nederland op het idee om er een volkstuin van te maken. Zo ontstond 'ONZE Volkstuin in de kas' in Almere. Ron: "Kweken vind ik prachtig: van niets iets maken. Dat je iets ziet groeien van zaadje tot plant geeft zo'n goed gevoel. Die passie delen we hier allemaal."

Vol vitamines

De ruimte vult zich met de geluiden van hardwerkende tuinders. Klinkende scheppen, sproeiers die waterdruppels op de bladeren laten vallen en het knakken van groenten die geoogst worden. Even opzij huppen om een tuinder met kruitwagen langs te laten en uitwijken voor zoemende hommels en vlinders die je tegemoet vliegen. Sla een straatje in en trotseer de rimboewildernis. Binnen een paar seconden bevind je je plots in een compleet andere, natuurlijke wereld.

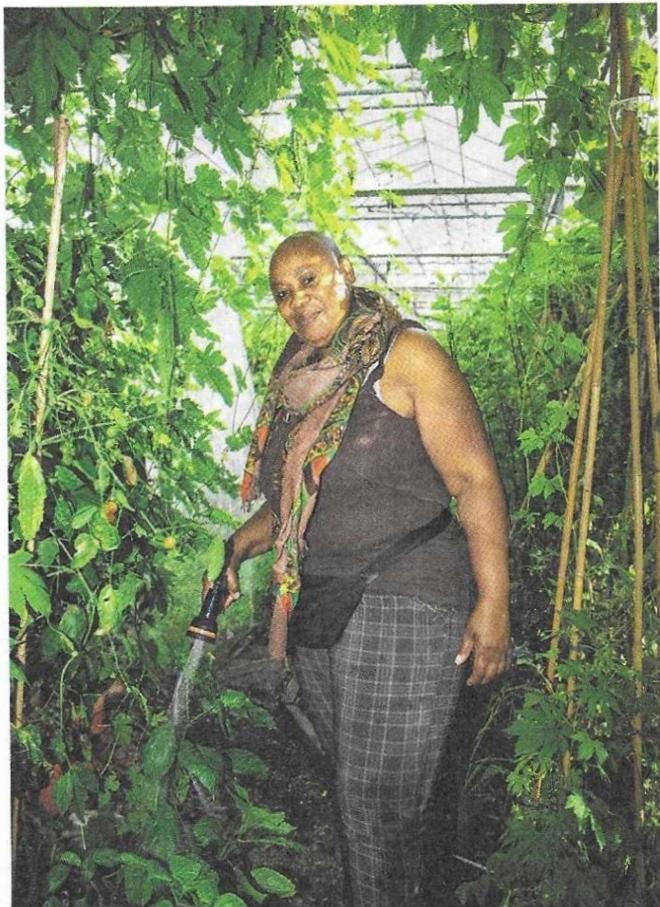
"Pas op dat je niet valt, hoor!" De enthousiaste Judith Courtar manoeuvreert zich door de jungle die haar tuin geworden is.

Een blaadje sambung – Thaise spinazie die 'plant van God' betekent – wordt onder je neus geduwd. De zure, limoenachtige geur vult je neusholtes. "Ik koop helemaal geen groenten meer; alles wat je hier ziet, wordt bij ons in de keuken gebruikt. Om mee te koken, of voor medicinaal gebruik. Bijvoorbeeld deze sopropo, ook wel bittermeloen genoemd." Judith houdt een ruwe, komkommerachtige groente omhoog. "Hij is supergezond, je kunt hem als groente eten, maar bijvoorbeeld ook fijnmalen en er een extract van maken voor in de thee. Hij zit vol vitamines."

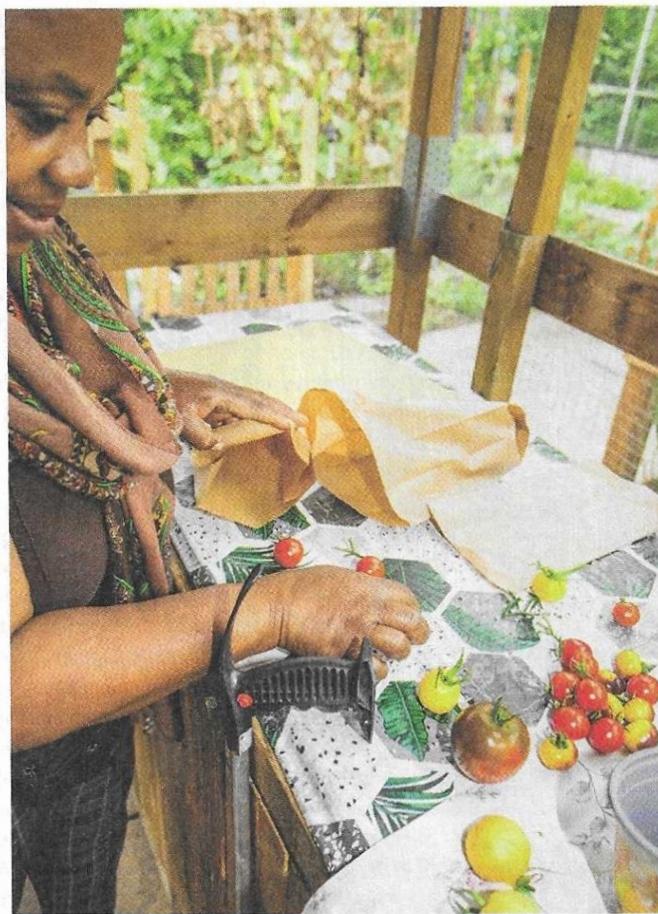
Planten reanimeren

Nadat Judith jarenlang groenten had gekocht bij Ron en andere tuinders in de kas, besloot ze samen met haar man hier zelf een tuintje te huren. Inmiddels drie jaar later straalt Judith van oor tot oor tijdens een rondleiding door haar vol gegroeide tuin. "Mijn vader tuinierde vroeger heel veel en hij had kippen en vissen, dus ik ben niet anders gewend dan dat we omringd werden door natuur. Als kind ben je daar niet veel mee bezig, maar naarmate je ouder wordt, krijg je andere interesses en ga je andere prioriteiten stellen. Dit is iets wat mijn man en ik nu heel belangrijk vinden, we halen er veel energie uit."

Ze duwt een grote, roodachtige bos bladeren opzij om ruimte te maken. "Je moet er hard voor werken. Het blijft niet bij planten, je moet het ook goed verzorgen en bijvoorbeeld ongedierte bestrijden. Maar het is ook werk dat voldoening geeft. Je krijgt er wat voor terug. Ik houd van uitdagingen, ik probeer graag allerlei vreemde planten uit of ik ga planten die niet werken 'reanimeren'. Ik ga tot het

daag alleen om water te geven, maar heb inmiddels alweer allemaal andere dingen gedaan." Judiths vriendin en medetuinder Ina zit naast een grote krat die uitpuilt met groenten. Judith: "Dit is de oogst van vandaag en gaat mee naar huis. Een groot deel geef ik weg, onder andere aan Ina."

Kick

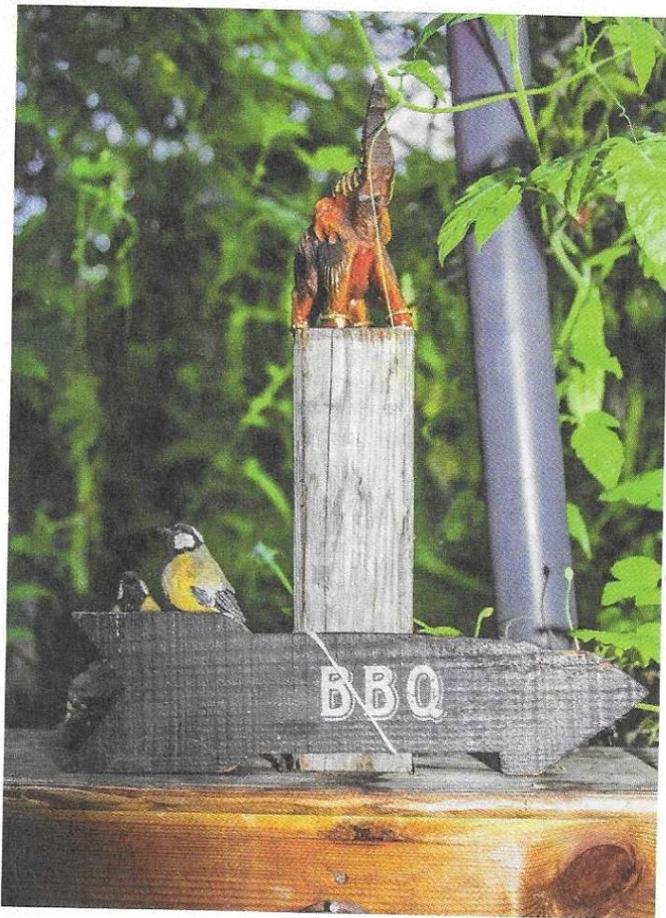
Aan de volle, groene kas is te zien dat de gewassen het goed hebben gedaan dit jaar. Tuinieren in een kas lijkt een groot succes te zijn en ook Ron bevestigt dit. "Hier maakt het niet uit wat het weer buiten doet. Een kas biedt veel meer mogelijkheden en daardoor is de kans van slagen 95 procent. Hier kun je 52 weken per jaar groenten oogsten. Zeventig procent van de kas bestaat uit Surinaamse groenten en tropische gewassen. Die zijn vaak erg duur om te importeren en buiten niet te kweken, maar doen het hierbinnen enorm goed." Judith beaamt dit lachend: "Ik noem de planten hier vaak obees, alles groeit hier abnormaal!"

In 2017 verhuisde de volkstuin van Ron naar een nieuwe kas in Almere, omdat de oude kas vol raakte. Ondanks dat deze kas nu al meer dan 750 tuinders telt, heeft Ron een lange wachtlijst aan enthousiastelingen die ook een tuintje willen beginnen.

'Hier kun je 52 weken per jaar groenten oogsten'

uiteerste, omdat ik er alles uit wil halen en wil kijken wat er nog meer mogelijk is. Negen van de tien keer lukt het dan alsnog een plant te laten groeien, daar daag ik mezelf graag in uit.

Ik heb ook regelmatig contact met de andere tuinders. Maar als ik eenmaal in mijn tuin ben, kom ik er niet meer uit. Ik heb nooit door hoeveel tijd ik hier besteed, ik moest nu ook eigenlijk allang weer weg zijn," lacht ze, "maar als ik hier eenmaal ben, wil ik niet meer weg. Ik kwam van-

Naast de volkstuin verbouwt Ron zelf ook nog steeds groenten. Maar daarvan levert hij ieder jaar steeds meer grond in, zodat andere tuinders hun eigen plekje kunnen krijgen. Ron: "Ik vind het echt een kick dat iets wat je bedenkt een succes wordt. Niet alleen voor mij, maar ook voor mijn klanten. Het geeft invulling aan een heel grote groep mensen met dezelfde passie. We houden regelmatig workshops voor de tuinders, maar ze kunnen ook naar ons toe komen voor advies."

Geen troep meer

Het hoofd van Marcel Derby komt nog net boven de planten in zijn tuin uit. Hij klapt zijn trap in elkaar en rolt de kruiwagen opzij om ruimte te maken. Een klein houten hekje zwaait vrolijk open. "Tuinieren zit er echt helemaal in bij mij", vertelt Marcel terwijl hij tevreden over zijn tuin uitkijkt. "Ik ben er al van jongs af aan mee bezig, omdat mijn ouders altijd een tuin hebben gehad. Ze hadden veel van de groentesoorten die ik hier nu ook heb staan. Een vriend van mij vertelde over zijn tuintje in deze kas en vroeg mij of ik ook zoiets zou willen. Acht jaar later ben ik hier nog steeds meerdere dagen per week te vinden."

Marcel begon net als veel andere tuin-

ders hier klein, maar breidde later uit door vrije grond rondom zijn tuin erbij te nemen. Volgens Ron komt het vaker voor dat tuinders meer grond willen, dan dat ze stoppen met tuinieren in de kas. Het vertrekpercentage ligt dan ook rond 3 procent.

Samen met zijn vrouw zorgt Marcel wekelijks met veel aandacht voor zijn stukje groen in de kas. "Hierdoor kunnen we altijd van ons eigen eten genieten, want ik oogst het hele jaar door. Bovendien weet

'Dan stappen ze met hun blote voeten in het zand'

je precies wat je eet, daardoor koop en eet je geen troep meer. Ik ben tevreden, het is echt een passie voor mij."

De trap wordt weer uitgeklaapt en Marcel verdwijnt naar boven om kousenband te oogsten. Beneden legt hij de aanwinsten bij de rest van de oogst van de dag. Hij houdt een zak omhoog: "Ik heb dit apart gezet voor een vriend, ik ga zo kijken of ik er nog meer bij kan doen." Ook spinazie,

aubergine en antruwa zijn bij de oogst terug te vinden. "We hebben echt van alles wat, het groeit ook allemaal door elkaar heen. Ik ben heel blij en trots dat ik dit kan doen. Ik kan andere mensen in mijn omgeving er blij mee maken, dat is ook belangrijk voor mij."

Volgens de seizoenen

In de herfst maakt de kas een overgang naar een nieuw seizoen. De zomerse gewassen worden geoogst en het is tijd om te gaan snoeien en ruimte te maken voor de winterse gewassen. "Mensen die verantwoord willen eten, moeten eigenlijk met het seizoen mee eten", legt Ron uit. "In de zomer kun je genieten van tomaten en in de winter van boerenkool. Wij kweken echt volgens het seizoen en dat adviseren we anderen ook. Zo kun je per seizoen genieten van een andere groente en blijft het veel lekkerder."

En die groene vingers? Die heb je volgens Ron niet eens nodig om een eigen tuintje te beginnen. "Gewoon doen!" roept hij overtuigend. "Het enige wat echt belangrijk is, is dat je er plezier in hebt. Dan wil je er energie in steken en haal je er ook weer energie uit. Kweken kost immers wel tijd en aandacht. Je hebt een stukje verantwoordelijkheid als je met groenten bezig

bent, dat wil je goed doen. Maar als je iets leuk vindt, kun je al heel veel bereiken." Ook Judith zegt dat je geen verstand van tuinieren hoeft te hebben om je tuin te laten slagen. "Je leert het vanzelf wel, hoor. We leren ook veel van elkaar, stellen elkaar vragen en als iemand je een tip geeft, neem je dat gelijk over. Ik vind het echt leuk om te doen, ik ben helemaal in mijn element hier." Lachend: "Ik word boos als mensen me uit mijn ritme halen. Dat ik dan eigenlijk naar de tuin wil komen, maar iemand me net belt om te vragen of ik iets anders kan doen. Dan baal ik toch even een beetje."

Geven en nemen

"Wil je proeven?" vraagt Judith terwijl ze een gele tomaat omhooghoudt. Ze noemt het een perzik tomaat, vanwege de zachte, gelige perzik huid. De tomaat heeft geen knak bij het doorbijten, maar is daarentegen ongelofelijk zacht op de tong en heeft een heerlijke zoete smaak. Even word je veroverd door de rijke smaaksensatie. Judith heeft inmiddels de volgende tomaten en snoeppaprika's alweer geplukt. Met veel liefde laat ze anderen van haar tuin proeven. "Lekker hè? Alles is hier zo vol van smaak. Gooi de rest van de paprika maar op de grond hoor, dan kan er volgend jaar

weer een plant uit groeien."

Judith neemt alle verzamelde groenten mee terug naar voren en pakt ze zorgvuldig in. De aanwinst – een ruwe komkommer, een grote groene appel en meerdere tomaatsoorten – verdwijnt in de bruine papieren zakken. Uitdelen doet ze het allerliefst, zelfs aan dieren. "Ik had veel blauwe bessen, maar die zijn allemaal opgegeten door de vogels. Geeft niet hoor, zij mogen ook leven. Wij hebben toch genoeg. Daarom deel ik het ook graag uit aan anderen. Als je deelt, voel je pas echt vreugde in je leven."

Al is de ene tuinder hard aan het ploegen in de aarde en de ander de planten water aan het geven, toch hebben ze beiden iets gemeen. Ze zijn tevreden. Het tuinieren geeft rust, uitdaging en voldoening. Na een lange dag werken staan de tuinders trots en blij in hun tuin te kijken naar wat het hun gebracht heeft. "Er zijn meerdere oudere dames huilend naar mij toe gekomen, omdat ze zo blij zijn met hun eigen tuintje", besluit Ron. "Bij binnenkomst trappen ze hun schoenen uit en stappen ze met hun blote voeten in het zand. Weer in contact met moeder natuur. Dat vind ik zo prachtig mooi om te zien. Het doet me goed dat mijn kas zo veel voor mensen kan betekenen."

